

A társasági szervek működésének megváltozott szabályai és azok esetleges hatása a jövőben

A veszélyhelyzet tavaszi kihirdetése a társaságokat is különös kihívásokkal szembesítette. Talán nem túlzás azt állítani, hogy napjainkban a covid-19 járványnak hosszú távú gazdasági, társadalmi és jogi következményei lesznek. Az államok, így hazánk is a koronavírus világjárvány eredményeképpen széleskörű válaszokat igyekeznek adni a társadalmi és gazdasági kihívásokra, megváltozott körülményekre, amely válaszok egyik részét a jogi személyek működése által felvetett kérdésekre válaszokat adó jogszabályok rendelkezései képezik. A jogi személyek működésének belső aspektusát képező jogviszonyok kérdéseire elsősorban a 102/2020. (IV. 10.) Kormányrendelet a veszélyhelyzet során a személy- és vagyonegyesítő szervezetek működésére vonatkozó eltérő rendelkezésekről hivatott választ adni. A cikk e körben azokat a kérdéseket járja körbe, amelyek ezen megváltozott körülményekre adtak elsődleges választ a társasági szervek működésével kapcsolatban, külön hangsúlyt helyezve azon jogintézményekre, amelyek úgymond „túlélve” az időszakot a jövőbeni jogalkotás tárgyát is képezhetik.

A Kormányrendelet rendelkezéseit elemezve az abban foglalt szabályok tehát két csoportra oszthatók. Fellelhetők olyan rendelkezések, amelyek gyökerei és konkrét normatartalmi megőrizendők és megfontolandók. E megállapítás indokai gazdaságpolitikai és társadalompolitikai alapokban, döntően a technikai fejlődésben, annak eszközeiben és annak gyakorlatában lelhetők fel. A társadalompolitikai és gazdaságpolitikai változók és igények polgári jogi kodifikációs alapjait nem lehet eléggé kihangsúlyozni. Értelemszerűen a másik csoportba azon rendelkezések tartoznak, amelyek a járványügyi korlátozások hatályát követően, a járványügyi feltételekhez kötött létük okán értelmüket veszítik és legfeljebb jogtörténeti forrásként élnek tovább, bízva abban, hogy megalkotásuk körülményei és ezáltal normatartalmaik nem térnek vissza.

A gazdasági társaságok életében egyre hangsúlyosabb igény jelentkezik az elektronikus hírközlési eszközök használatára, mind a jognyilatkozat megtétele, mind a döntéshozatal, mind a közlés, mind egyéb tagsági jogok gyakorlása, így különösen az iratbetekintés és tájékozódás területén, amely lehetőséget ugyan a Ptk. eddig is biztosította, de a szabályozás hiányosságai, töredezettsége, ellentmondásai, az irányadó jogforrások különböző területeken való fellelhetősége és az ebből fakadó koherencia zavar, ezen igény valós kielégítését nem szolgálta kellőképpen. Külön kell e körben kihangsúlyozni, hogy az elektronikus hírközlő eszközök útján való jognyilatkozatok megtételének számos előnye van, amelyek hatékonyság növelő tényként jelentkeznek a társaságoknál és ebből fakad a fenti, ezen eszközök alkalmazását szorgalmazó igény. Az elektronikus eszközök használata ügyviteli szempontból történő magyarázata magától értetődő, de a társasági jogi nézőpontból véve szintén rendkívüli fontosságú. A társasági jog írásbeli alapjait és jogpolitikai indokait, különösen a bizonyíthatósághoz fűzött elvárásokat és egyértelműséget a Ptk. 6:7. § (3) bekezdésével összhangban ezen technológiai eszközök a megfelelő protokollokkal, technikai megoldásokkal hatékonyan tudják biztosítani. A kialakult társadalmi környezet, valamint a veszélyhelyzet ennek megfelelően előre vetítheti ezen, meglehetősen fajsúlyos kérdés jogalkotói újra gondolását, már csak abból az okból is kifolyólag, mert az elmúlt hónapokban a digitális technikák, az elektronikus hírközlő eszközök alkalmazása a társadalom szinte minden rétege számára természetessé vált, a gazdasági élet szereplőinek jelentős része ezen eszközök alkalmazásával látja el mindennapi ügymenetét, ezért a szabályozás iránti igény

hatványozottan jelentkezik. Erre az igényre a jogalkotónak hosszú távú és egyértelmű szabályozással kell választ adnia, amelynek kiindulópontjaként és egyes elemei alapjaként a cikkben elemzett Kormányrendelet egyes rendelkezései szolgálhatnak.